FMKB GIDAS

AKIS UŽ AKĮ

Ar kada nors susimąstei, kodėl vienų gyvūnų akių vyzdžiai apvalūs, kitų - vertikalūs, lenkti, horizontalūs ar net banguoti? Tikrai ne dėl grožio! Nors kai kurie jų tikrai gražūs... Bzz!

Apvalūs

Apvalūs vyzdžiai leidžia gerai matyti ir dieną, ir naktį, bet kad galėtų medžioti tamsoje, nakties gyvūnai, pavyzdžiui, tigrai, išplečia juos daug labiau negu aktyvūs dieną, tarkime, vilkai. Grobį visi jie aptinka žvelgdami į tolį. Nors jų regėjimo laukas palyginti siauras, aplinką jie mato labai ryškiai.

Liūtai, ereliai, šunys

Katės, lapės, gyvatės

Rajos, šamai, delfinai

Vertikalūs

Vertikalūs vyzdžiai gali ne tik smarkiai susitraukti, taip apsaugodami nuo akinančios šviesos, bet ir smarkiai išsiplėsti, leisdami juos turintiems gyvūnams puikiai matyti naktį. Dauguma jų medžioja būtent tokiu metu ir puola iš pasalų. Vertikalūs vyzdžiai čia nepamainomi. Išryškindami vertikalius ir suliedami horizontalius aplinkos kontūrus, jie leidžia gyvūnams apskaičiuoti atstumą nuo savęs iki grobio net nepajudinant galvos.

Lenkti

Lenkti vyzdžiai suteikia ne tik platų apžvalgos kampą. Jie taip pat padeda geriau matyti vaizdą pro vandens raibuliavimą - susirasti grobį ir išvengti plėšrūnų.

Avys, zebrai, varlės

Horizontalūs

Horizontalūs vyzdžiai fokusuoja vaizdą taip, kad jis būtų ryškus net pačiuose regos lauko pakraščiuose. Tai labai svarbu tokiems žolėdžiams gyvūnams kaip zebrai, kuriuos medžioja apvaliaakiai ir pjautaakiai plėšrūnai. Dar labiau negu horizontalūs vyzdžiai juos gelbsti tai, kad akys būna skirtinguose galvose šonuose, todėl šie gyvūnai gali stebėti aplinką abiejose pusėse.

Sepijos

Banguoti
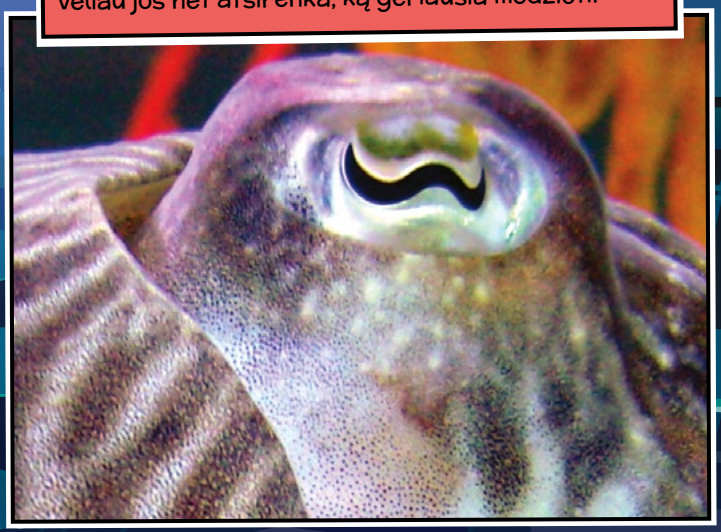
Tai tarsi dvi akys vienoje. Banguoti vyzdžiai leidžia matyti vaizdą ir iš priekio, ir iš galo. Apskritai, sepijų rega išsivysto dar prieš joms išsiritant. Dar būdamos kiaušinėliuose jos pradeda stebėti, kas vyksta aplinkui. Manoma, kad pagal tada matytą grobį vėliau jos net atsirenka, ką geriausia medžioti.